

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Samhällsbyggnad
Andreas Hagnell

Klimat- och näringslivsdepartementet

Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2025:10 Vätgas i systemet – en gasmarknad i omställning

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

- Sveriges kommuner och Regioner (SKR) anser att det bör möjliggöras för kommunala gasföretag att bedriva produktion av gas utanför kommunens område, i likhet med vad som gäller i ellagen.
- SKR efterlyser ett tydligt lagstöd för sådan kompetens i den nya gasmarknadslagen.

Ett lagstöd för gasverksamhet utanför kommunens område

Det har inte varit helt tydligt i förarbetena varför Naturgaslagen inte redan tidigare införde en lagtext i linje med vad som gäller kommunala energiföretag i ellagen. Att lagtexten endast anger handel med naturgas och inte produktion kan bero på att det produktion av naturgas inte förekommer i Sverige och att det därför inte var relevant med en bestämmelse om produktion i den svenska lagen. Detta talar för att det när gaslagen nu utvidgas till att omfatta gasslag som kan produceras i Sverige, även tas in en bestämmelse som reglerar hur kommunala gasföretag ska agera när de producerar sådan gas.

Kommuner kan genom kommunala energiföretag vara aktiva i projekt för produktion och distribution av både biogas och vätgas.

6 kap. om kommunala gasföretag i den föreslagna lagen

Genom 6 kap 1 § i den föreslagna, nya gasmarknadslagen, möjliggörs kommunala bolag att bedriva handel med gas utanför kommunens område samt att överföra gas i geografisk närhet till kommunens överföringsverksamhet för att uppnå en ändamålsenlig överföringsverksamhet. Paragrafen tillåter dock inte avsteg från lokaliseringsprincipen och

självkostnadsprincipen när det handlar om produktion av gas utanför kommunens område, vilket ellagen (1997:857) gör för elproduktion.

SKR anser att det bör möjliggöras för kommunala gasföretag att bedriva produktion av gas utanför kommunens område, i likhet med vad som gäller i ellagen. Viktiga skäl till detta är utbyggnaden av en ny vätgasmarknad och behovet av mer biogasproduktion. SKR efterlyser ett tydligt lagstöd för sådan kompetens i den nya gasmarknadslagen.

SKR anser därför att paragrafen i den nya gasmarknadslagen ersätts med:

6 kap. 1 § En sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) får, trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, utanför kommunens område bedriva

1. produktion av och handel med gas samt därmed sammanhängande verksamhet, eller

2. överföring av gas i geografisk närhet till företagets överföringsverksamhet inom kommunen i syfte att uppnå en ändamålsenlig överföringsverksamhet.

6 kap. 2 § Om en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) bedriver produktion av och handel med gas samt därmed sammanhängande verksamhet, ska verksamheten drivas på affärsmässig grund och redovisas särskilt. Om företaget även bedriver sådan verksamhet som avses i 7 kap. 1 § 1 ellagen (1997:857), får företaget redovisa de berörda verksamheterna tillsammans.

Under alla omständigheter menar SKR att bestämmelsen i 6 kap 2 § måste införas oavsett om kommunala gasföretag ges möjlighet att producera gas utanför kommunens område eller ej. Det behövs alltså ett tydliggörande i lagtexten att ett kommunalt företag som bedriver produktion av gas ska bedriva verksamheten på affärsmässig grund.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
VD

Patrik Jakobsson
Avdelningschef